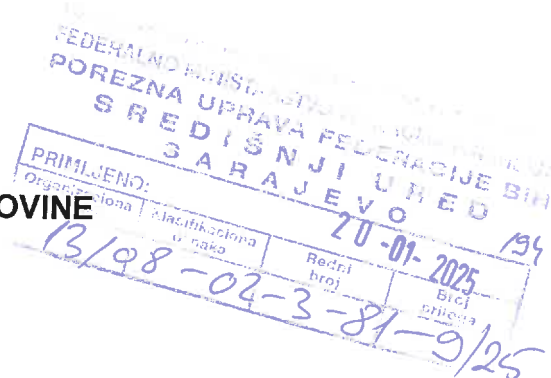

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
SARAJEVO

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF FINANCE
SARAJEVO

Broj: 05-02-4-9519/24
Sarajevo, 30.12.2024. godine

POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. Husrefa Redžića br. 4
71000 Sarajevo

Shodno ovlaštenju iz člana 22. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05), a odlučujući po zahtjevu Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine u vezi odredbe člana 7. alineje 28. Zakona o Poreznoj upravi („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15 i 44/22), prema članu 6. stav (2) Pravilnika o mišljenjima Porezne uprave („Službene novine Federacije BiH“ br. 32/24 i 67/24) Federalno ministarstvo finansija – Federalno ministarstvo finansija, daje:

OPĆE POREZNO MIŠLJENJE

1. Bitni navodi zahtjeva

Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine aktom broj: 13/08-02-3-1556-1/24 od 13.11.2024. godine koji je zaprimljen u Federalnom ministarstvu finansija dana 19.11.2024. godine, podnijela je zahtjev za izdavanje općeg poreznog mišljenja po pitanju priznavanja (procenata) režijskih troškova (struja, grijanje, voda, odvoz smeća i sl.) koji glase na ime poreznog obveznika, a ne na ime obrta, kao troškova samostalne djelatnosti, ukoliko se djelatnost obavlja na adresi kuće u kojoj vlasnik ima prebivalište, odnosno u istom prostoru.

2. Relevantno pravo

1. Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13):

„1. Porezna osnovica

Član 13.

(1) **Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji su nastali u poreznom periodu.**

(2) **Porezna osnovica utvrđuje se primjenom principa blagajne.**

„3. Poslovni rashodi

Član 15.

(1) Poslovni rashodi (u daljnjem tekstu: rashodi) koji se mogu odbiti od prihoda su plaćeni troškovi u toku jednog poreznog perioda koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa obavljanjem te samostalne djelatnosti.

(2) Fizička lica – obveznici poreza na dohodak koji obavljaju registrovanu samostalnu djelatnost, obrtničku ili djelatnost sličnu obrtničkoj, bilo kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, koja za obavljanje registrovane djelatnosti nabavljaju robu, odnosno materijal i sirovine, dužni su na kraju poslovne godine sa stanjem na dan 31. decembra, izvršiti popis zaliha robe, odnosno sirovina i materijala na zalihama odnosno u gotovim proizvodima, i to:

- po nabavnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodatu vrijednost, ako nisu registrovani PDV obveznici;

- po nabavnoj vrijednosti bez poreza na dodatu vrijednost, ako su registrovani PDV obveznici;

(3) Stanje utvrđeno popisom ne prenosi se i ne iskazuje u Knjizi prihoda i rashoda kao početno stanje za narednu godinu.

Nabavna vrijednost robe odnosno materijala i sirovina za obavljanje djelatnosti za koju je porezni obveznik registrovan smatra se poslovnim rashodom ako je ista iskazana u Knjizi prihoda i rashoda ovjerenoj u Poreznoj upravi na osnovu vjerodostojne dokumentacije o nabavci i plaćanju iste.

(4) Porezni obveznici iz stava (2) u Knjizi prihoda i rashoda, kao poslovni rashod za jedan porezni period mogu iskazati nabavnu vrijednost robe, odnosno sirovina i materijala koji su nabavili i naplatili u toku poreznog perioda.

(5) Rashodi koji su predmet odbitka su i:

1) godišnje takse ili obaveze plaćene stručnim udruženjima ili strukovnim komorama, ukoliko su vezani uz ekonomsku aktivnost poreznog obveznika,

2) naknade za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) zaposlenicima u prostorijama poslodavca u iznosu koji ne prelazi visinu utvrđenu posebnim propisima,

3) rashodi koji su nastali korištenjem automobila za obavljanje samostalne djelatnosti poreznog obveznika, uključujući gorivo i održavanje automobila,

4) plaćeni doprinosi za zaposlenike i za sebe u skladu sa posebnim propisima,

5) troškovi nastali u vezi sa edukacijom zaposlenika, kao i učenjem stranih jezika,

6) koristi ili naknade date zaposlenicima koje su uključene u plaće zaposlenika do propisanog iznosa,

7) plaćena posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opća vodna naknada, naknada za korištenje općekorisnih funkcija šume i članarina turističkih zajednica i druge naknade koje su u vezi sa djelatnošću poreznog obveznika, do visine utvrđene posebnim propisima,

8) plaćeni porez na imovinu i takse koji se priznaje prema ovom Zakonu;

9) kamate na kredite i kamate na pozajmice u svrhu poslovanja,

10) nagrade zaposlenicima isplaćene u skladu sa posebnim propisima;

11) troškovi putovanja u skladu sa posebnim propisima.

(6) Rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu su:

1) oglašavanje, odnosi sa javnošću i promotivni materijal u visini do 3% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,

2) troškovi reprezentacije u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,

3) sponzorstvo u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini u svrhu podrške naučnih, zabavnih i sportskih aktivnosti koje se obavljaju unutar Federacije,

4) donacije u visini do 0,5% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini datih u robi, predmetima ili novcu doznačenom na žiroračun, u kulturne, odgojno-obrazovne, naučne, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udruženjima i drugim licima koja djelatnost obavljaju u skladu sa posebnim propisima. Izuzetno, donacija iznad propisanog iznosa priznaje se u cijelosti, pod uvjetom da je data na osnovu odluka nadležnih ministarstava o provedbi i finansiranju posebnih programa i akcija u cilju općeg društvenog interesa, ali ne i za redovnu djelatnost primaoca donacije (pokloni).

(7) Licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona, rashodi se priznaju u visini od 20% ostvarenog prihoda.

(8) Licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga lica u okviru djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona ostvaruju autorske naknade, rashodi se priznaju u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu.

(9) Rashodima koji se ne mogu odbiti smatraju se:

1) plaćeni porezi na dohodak u Federaciji,

2) novčane kazne, kamate i kazne koje su dospjele zbog kršenja bilo kojeg Zakona,

3) rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka,

4) rashodi koji su registrirani u poslovnim knjigama za koje ne postoji Dokumentacija,

5) premije osiguranja koje plaća poslodavac za svog zaposlenika, izuzev ukoliko su premije uključene u plaću zaposlenika,

6) rashodi koji su nastali u vezi sa poslovanjem povezanih lica u mjeri u kojoj prelaze tržišnu vrijednost dobara ili usluga na tržištu,

7) gubitak od prodaje ili prijenosa bilo koje imovine između povezanih lica,

8) donacije političkim strankama.“

3. Činjenično stanje i mišljenje:

Analizom relevantnih zakonskih i podzakonskih odredbi, u kontekstu postavljenog zahtjeva za davanje općeg poreznog mišljenja, utvrđeno je sljedeće:

Porezna osnovica odnosno dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda nastalih u poreznom periodu primjenom principa blagajne. Poslovni rashodi predstavljaju troškove koji su plaćeni u toku jednog poreznog perioda i koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa

obavljanjem te samostalne djelatnosti. Navedena odredba predstavlja opće usmjerenje kod kategorizacije troškova na one koji se mogu smatrati poslovnim rashodima i na one koji ne mogu, polazeći od uslova propisanih tom odredbom. Primarni uslov, pored principa blagajne (stvarno plaćeni troškovi), jeste da ti troškovi u potpunosti izričito i direktno nastaju kao posljedica obavljanja samostalne djelatnosti.

Pored općeg usmjerenja, članom 15. Zakona o porezu na dohodak, u stavu (5) pojedinačno su pobrojani rashodi koji mogu biti predmet odbitka, a u stavu (6) istog člana rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu. Nadalje, u stavu (7) istog člana jasno su propisani i rashodi koji se ne mogu odbiti od prihoda, a gdje se pod tačkom 3) navode *rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka*.

Kod obavljanja samostalne djelatnosti u stambenim prostorijama u skladu sa posebnim propisima, režijski troškovi koji nastaju i glase na ime fizičkog lica koji je ujedno i porezni obveznik, a ne na ime obrta/samostalne djelatnosti, nisu propisani kao porezno priznati rashodi naprijed navedenim odredbama Zakona o porezu na dohodak, ni kao predmet potpunog niti djelimičnog (procentualnog) odbitka. Takvi troškovi ne zadovoljavaju osnovnu definiciju poslovnih rashoda iz člana 15. stav (1) Zakona o porezu na dohodak jer ne nastaju *u potpunosti* izričito i direktno samo zbog obavljanja samostalne djelatnosti, nego i zbog činjenice stanovanja u tim prostorijama, odnosno privatnih potreba odvojenih od poslovnih.

S obzirom na to da se u predmetnoj situaciji ne mogu jasno odvojiti poslovni od privatnih troškova, niti su oni nastali isključivo zbog obavljanja samostalne djelatnosti, tj. nastali bi neovisno o tome koristi li se stambeni prostor za obavljanje obrta/samostalne djelatnosti, navedeni režijski troškovi (struja, grijanje, voda, odvoz smeća i sl.) ne mogu se priznati kao poslovni rashodi od samostalne djelatnosti. Kao poslovni rashodi u navedenoj situaciji mogu se priznati samo oni koji ispunjavaju uslove propisane članom 15. stav (1) Zakona o porezu na dohodak, tj. da su isti u potpunosti, izričito i direktno povezani sa obavljanjem samostalne djelatnosti (npr. trošak direktno vezan za održavanje fiskalne kase).

Napomena: Ovo mišljenje važi sve dok se ne izmijene propisi i okolnosti i bilo koji drugi podaci od značaja, sadržani u mišljenju.

S poštovanjem,

MINISTAR
Toni Kraljević

Broj: 13/08-02-3-1556-1/24

Datum: 13.11.2024. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA - FINANSIJA**

71 000 SARAJEVO
Mehmeda Spahe 5

PREDMET: Zahtjev za izdavanje općeg poreznog mišljenja

Poreznoj upravi Federacije BiH se, u posljednje vrijeme, učestalo obraćaju porezni obveznici sa pitanjem u vezi priznavanja režijskih troškova (struja, grijanje, voda, smeće, i sl.) ukoliko se djelatnost obavlja na adresi kuće u kojoj vlasnik ima prebivalište, odnosno na istoj adresi (u istom prostoru).

Naime, Zakon o porezu na dohodak reguliše način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji BiH i u dijelu II. **UTVRĐIVANJE DOHOTKA** pod tačkom B. Dohodak od samostalne djelatnosti detaljnije je objašnjeno oporezivanje fizičkih lica koji dohodak ostvaruju od samostalne djelatnosti samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarivanja dohotka.

Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji su nastali u poreznom periodu. Porezna osnovica se utvrđuje primjenom principa blagajne.

Članom 15. Zakona o porezu na dohodak su propisani poslovni rashodi koji se mogu odbiti od prihoda kao plaćeni troškovi u toku jednog poreznog perioda koji su **u potpunosti izričito i direktno** povezani sa obavljanjem te samostalne djelatnosti. Dalje su u istom članu Zakona propisani rashodi koji su predmet odbitka, kao i rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu, te rashodi koji se ne mogu odbiti.

Istovremeno, članom 39. stav (5) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/21, 77/21, 20/22, 57/22, 5/23, 85/23, 97/23, 36/24 i 57/24 propisano je da se, kao poslovni rashodi, mogu priznati samo oni rashodi za koje **postoji uredna dokumentacija** i koji su u direktnoj vezi sa ostvarenjem prihoda.

S tim u vezi, ukoliko porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost, kao osnovnu ili dopunsku, na adresi koja je, ustvari, adresa prebivališta obrtnika, da li isti imaju pravo na priznavanje procenta režijskih troškova (struja, voda, i sl.) koji glase na ime poreznog obveznika, a ne na ime obrta, kao troškova samostalne djelatnosti? Ukoliko ima pravo na umanjenje prihoda od samostalne djelatnosti na ime režijskih troškova u određenom procentu, koji je to procenat?

S obzirom da propisi jasno ne ukazuju kako postupiti u predloženoj poreznoj situaciji obraćamo se sa zahtjevom za opće porezno mišljenje u skladu sa članom 31. stav (1) Pravilnika o mišljenjima Porezne uprave („Službene novine Federacije BiH”, broj: 32/24 i 67/24) za postupanje poreznih obveznika u predloženoj poreznoj situaciji.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

1. Naslovu
2. U dosije
3. a/a

ZAMJENIK DIREKTORA

Slobodan Vukoja, dipl. oec.